

Ajutoare umanitare pentru refugiații cazați la sanatoriile CNSM >> p.4

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Tinerii sindicaliști vor iniția activități de angajare în 2022 >> p.5

Actual

Liderii sindicali din cultură au dezbătut probleme esențiale

Calificativul de „cenușă-reasă” raportat la cultură își pierde sensul peiorativ, în domeniu fiind implementate tehnologii inovative, metode avansate de lucru. >> p.2

Vasile MĂMĂLIȚĂ, președinte interimar al Federației „Agroindsind”:

„Ne dorim demontarea stereotipurilor depășite și modernizarea sindicatelor” >> p.3

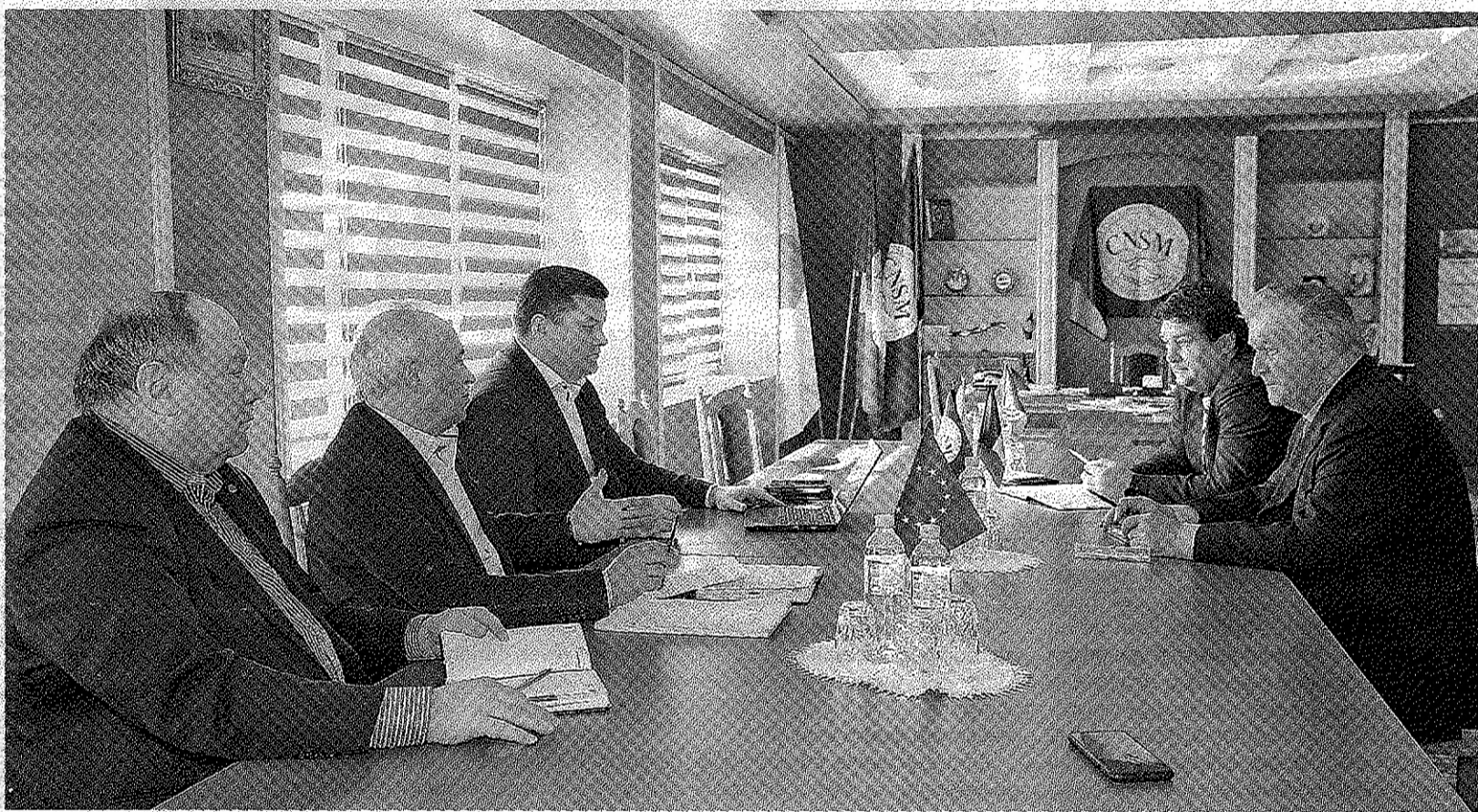
Pedagogii cer să fie înlăturate inechitățile în domeniu

Primul lucru pe care îl subliniem este că profesorii nu ar trebui să fie astfel împărțiți în categorii, atunci când se vorbește de salarizare. >> p.4

Situația din Ucraina, discutată de PERC

Comitetul de Femei al Consiliului Regional Pan-European (PERC) se arată solidar cu femeile, cu toți cetățenii din Ucraina, țară care se află acum în război. >> p.5

Pe 27 martie este Ziua Mondială a Teatrului.

Sindicatelor și Patronatele caută soluții pentru problemele salariaților

„Guvernul trebuie să asigure funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective conform cadrului legal

Natalia HADĂRCA,
n.hadarca@vocea.md

nătărea situației în domeniul securității și sănătății în muncă, creșterea nivelului de trai al populației etc.

Sindicatelor, reprezentanții salariaților, și Patronatele, reprezentanții angajatorilor, își intensifică cooperarea pentru promovarea dialogului social bipartit la toate nivelurile și impulsionează parteneriatul social la nivel național, pentru soluționarea problemelor în domeniul salarizării în sectorul real al economiei, îmbu-

date în cadrul unei noi întrevederi la care au participat Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Mihail Hîncu, Sergiu Sainciuc, Petru Chiriac, vicepreședinți ai CNSM, și Leonid Cerescu, președinte al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Mol-

dova, și Vladislav Caminschi, director executiv al CNPM.

Părțile au pus în discuție implementarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real și calcularea cuantumului minim garantat al salariului în funcție de indicatorii anului 2021. În urma insistențelor repetate ale părților, Executivul a aprobat, la începutul acestei luni, un nou cuantum minim garantat al salariului în sectorul real, în mărime de 3500 de lei. Părțile s-au arătat îngrijorate de impactul

creșterii prețurilor și a tarifelor la resurse energetice și la unele categorii de mărfuri de primă necesitate, cuantumului respectiv urmând a fi reexaminat în funcție de evoluțiile în domeniul economic. O atenție deosebită a fost acordată chestiunii cu privire la activitatea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC). Sindicatelor și Patronatele sunt nemulțumite că acestor întruniri nu li se acordă importanța cuvenită și sunt organizate sporadic. >> p.2

ABONEAZĂ-TE la „VOCEA POPORULUI”

Abonament

1 lună - 17,60 lei; 3 luni - 52,80 lei; 6 luni - 105,60 lei.

» ACTIVITATEA CNSM

2

Ora bilanțului

Liderii sindicali din cultură au dezbătut probleme din domeniu

Lucrurile în sfera culturii în Republica Moldova, deși foarte încet, se schimbă totuși. Calificativul de „cenușăreasă” raportat la cultură își pierde sensul peiorativ, în domeniu fiind implementate tehnologii inovative, metode avansate de lucru.

În ziua de 23 martie, Consiliul Republican al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură (FSLC) s-a întrunit în ședință pentru a audia raportul de activitate în anul 2021, dar și pentru a discuta despre problemele existente în domeniu, a căuta noi soluții.

La eveniment, în calitate de invitați de onoare, au fost ministrul Culturii, Sergiu Prodan, și Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM).

„Cultura nu e doar cântece și dansuri, ceea ce se face la casele de cultură. Cultura e o stare sufletească a întregii societăți. Suntem într-un risc enorm. Generația următoare nu va mai putea să se agațe de ceea ce facem noi”, a menționat ministrul în alocuțiunea rostită în fața sindicalistilor.

„Domeniul culturii este unul hotărâtor în soarta oricărui stat. De-a lungul anilor, la noi au fost comise greșeli esențiale în reformele făcute. Problema cea mare este că Ministerul Culturii este lipsit de un șir de atribuții. Actualul sistem este unul separat pe bucățele și nu există o circulație în acest organism”, a adăugat Sergiu Prodan.

Igor Zubcu, președintele CNSM, a vorbit, la rândul său, despre calitatea dialogului social și cultura dialogului social și promovarea acestuia inclusiv la nivel local. „Noi trebuie să cerem ca toți conducătorii să-și schimbe atitudinea față de salariații. Trebuie să insistăm ca în programele naționale să fie reflectată mai des cultura”.

Președintele CNSM a vorbit și despre salariile mici din domeniul culturii. „Deja am reușit o majorare a salariului în sec-

Foto: Nicu Bînzari

torul real. Constat că Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură a întreprins acțiuni concrete pentru îmbunătățirea situației dvs. Prin eforturi comune, vom face totul ca salariul minim în sectorul bugetar să fie de cel puțin 3500 de lei”, a menționat Igor Zubcu.

Evaluarea muncii desfășurate în anul 2021

În cadrul evenimentului, Nicolae Garaz, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură, a făcut o evaluare a activității FSCM în anul 2021 și a trasat obiectivele pentru anul 2022.

Printre acțiunile întreprinse în perioada de referință au fost menționate apărarea drepturilor și promovarea intereselor de muncă ale membrilor de sindicat, sporirea profesionalismului și a responsabilităților liderilor și activului sindical, protejarea drepturilor social-economice, de muncă și profesionale ale salariaților, membri de sindicat, dezvoltarea dialogului și parteneriatului social, implementarea Convenției

Colective la nivel de ramură, negocierea și semnarea Contractelor colective la nivel de unitate și obținerea respectării acestora etc.

„În anul 2021, marcat de criza cauzată de coronavirus, au fost afectate majoritatea sectoarelor din economia mondială și națională și, respectiv, nivelul de trai al cetățenilor din lume și din țară, dar în special locurile de muncă și venitul salarial al lucrătorilor din toate ramurile. În situația în care s-a ajuns, organele sindicale de nivel național și ramural și-au organizat activitățile în vederea asigurării sănătății oamenilor din toate sferile de activitate, apărării drepturilor social-economice ale acestora”, a menționat Nicolae Garaz în alocuțiunea sa.

Călăuzindu-se de prevederile statutare și ale Programului strategic al FSLC pe anii 2021-2025, pe parcursul perioadei de referință, problemele privind consolidarea organizațională, păstrarea membrilor existenți și atragerea unor noi membri, motivarea apartenenței la sindicate, instruirea și implicarea în activitatea sindicală a tine-

rilor, informarea membrilor de sindicat au fost pe agenda de lucru la majoritatea liderilor și organelor sindicale de orice nivel din cadrul FSLC.

Componenta de bază în activitate

Conform raportului statistic prezentat, la 1 ianuarie 2022, efectivul sindical al FSLC se cifrează la 12873 de membri de sindicat. Baza FSLC o constituie cele 252 de organizații sindicale primare.

Ponderea membrilor de sindicat angajați în câmpul muncii din numărul total al salariaților din entitățile economice unde există organizații sindicale afiliate la FSLC este de 78%, dintre care 64% sunt femeile și 36% - bărbați.

„Consolidarea organizațională, motivarea apartenenței la sindicat și menținerea membrilor de sindicat a fost componenta de bază în activitatea liderilor și a organelor sindicale de orice nivel din cadrul FSLC, fiind realizată prin diverse acțiuni”, a spus președintele FSLC.

Pe parcursul anului de referință, FSLC și-a orientat activitatea pe una din componentele majore - salarizarea.

În final, s-a reușit obținerea acordării premiului anual pentru rezultatele anului 2021, în luna decembrie, din mijloacele disponibile ale instituțiilor bugetare. Segmentul „Salarizare” continuă să fie un subiect sensibil pentru sindicalisti din ramură, FSLC nu a ratat nici o oportunitate pentru a se pronunța ferm și a propune amendamente la proiectele de acte normative, pentru a dobândi majorări de salarii și suplimente pentru angajații din domeniul culturii.

FSLC și-a asumat angajamentul să apere drepturile și să promoveze și pe viitor interesele de muncă ale membrilor de sindicat, aceasta fiindu-i, de fapt, și menirea.

Natalia HADĂRCĂ

Conlucrare

Sindicatul și Patronatele caută soluții pentru problemele salariaților

(Continuare din pag. 1)

Din acest motiv, s-a decis ca cele două entități să vină cu un apel comun către Guvernul Republicii Moldova pentru a asigura convocarea și funcționarea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective în conformitate cu cadrul legal, adică să fie convocată cel puțin o dată pe lună.

Importanța dialogului tripartit

Cele două părți au pus în discuție încheierea Convențiilor Colective la nivel național: cu privire la dezvoltarea și promovarea parteneriatului social; cu privire

la evidența globală a timpului de muncă; privind sporurile de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile; privind stabilirea sporului la salariu în funcție de clasele șoferilor.

În cadrul întrevederii, conducerea celor două instituții a vorbit despre înaintarea proiectelor de modificare a Codului muncii spre aprobare de către Guvernul Republicii Moldova doar după examinarea acestora în cadrul CNCNC, anterior existând o asemenea înțelegere.

De asemenea, s-a discutat despre susținerea inițiativei CNSM de a declara ca fundamentale convențiile OIM pe domeniul SSM: Convenția OIM nr. 155 privind se-

curitatea și igiena muncii și mediul de muncă, Convenția OIM nr. 161 privind serviciile de sănătate la locul de muncă, Convenția OIM nr. 187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă.

În același context, a fost abordată chestiunea ce ține de insolvabilitatea unităților economice. Sindicatele au propus să fie creat un fond de garantare a creanțelor salariale în cazul insolvenței angajatorului, prin prisma standardelor internaționale.

La întrevedere au fost discutate și alte subiecte, precum armonizarea cadrului legal național în domeniul inspecției muncii cu Convențiile OIM nr. 81 și nr. 129, promovarea în comun a urgențării

Foto: Nicu Bînzari

implementării Registrului electronic de evidență a salariaților, conlucrarea în vederea înaintării propunerilor de combatere și diminuare a economiei informale, a muncii nedecarate, a salariilor „în plic” ș. a.

CNSM și CNPM au semnat, pe 7 iunie 2021, un Memorandum de înțelegere care prevede dezvoltarea colaborării în mai multe domenii de interes pentru cei doi parteneri sociali.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Opinii

Congresul IV al CNSM, evenimentul anului

Cel mai important eveniment din anul acesta va fi, fără îndoială, Congresul IV al CNSM, care urmează să aibă loc în iunie 2022. La acest for se vor da aprecieri evoluției mișcării sindicale, vor fi adoptate documente de bază privind strategia pentru următorii ani, vor fi discutate probleme actuale, stringente.

Am adresat liderilor sindicali ai federațiilor, precum și reprezentanților CNSM din teritoriu, următoarele întrebări:

1. Ce așteptări aveți de la Congresul IV al CNSM?

2. Ce schimbări ați dori să se producă în viața sindicală și în promovarea drepturilor salariaților, în lupta pentru aceste drepturi?

3. Cum credeți că ar trebui să fie relațiile sindicatelor cu guvernarea și pentru ce forme de cooperare pledați?

Vasile MĂMĂLIGĂ, președinte interimar al Federației „Agroindsind”:

„Ne dorim demontarea stereotipurilor depășite și modernizarea sindicatelor”

reformarea sindicală, în centrul căreia este plasat membrul de sindicat cu problemele și interesele lui la locul de muncă și în societate.

Iar produsele finale ale acestui proiect trebuie să exprime performanțe relevante în domeniul muncii pentru membrii de sindicat și în adaptarea structurilor sindicale la condițiile schimbătoare ale timpului. Aceste rezultate trebuie să fie dobândite în permanență printr-o cooperare ierarhică strânsă: Comitetele sindicale - Centrele sindicale teritoriale - Centrele sindicale național-ramurale și Centrul CNSM.

Urmărind documentele a trei congrese CNSM precedente, observăm că toate obiectivele și deciziile sunt corecte și înălțătoare. Nu e vorba, s-a muncit mult în această perioadă de timp. S-au obținut și rezultate frumoase, care au fost apreciate de noi toți.

Dar situația membrilor de sindicat nu prea se îmbunătățește. În unele cazuri, devine chiar și mai proastă. Cu regret, la ora actuală, capacitatea sindicatelor, per ansamblu, de a răspunde la actualele provocări este minoră. De aceea și imaginea sindicatului în societate continuă să rămână

una palidă, diminuând catastrofal numărul membrilor de sindicat.

Opinia noastră este că principala cauză a nereușitelor sindicale se trage din trecutul neîndepărtat, când mișcarea sindicală a fost crunt lovită atât din exterior, cât și din interior. Tema aceasta a fost deja pe larg discutată. S-au dat aprecierile de rigoare. Slava Domnului că am revenit la unitatea sindicală. Dar ritmul reformării sindicale a fost întrerupt, cu consecințe negative pe termen lung.

Deși în centrele sindicale se muncește intens, trebuie să constatăm că sindicatele, în majoritatea lor, nu s-au reorganizat, nu au devenit forțe unite, solidare și influente. Mai ales în sectorul real, dar și în zona bugetară. Puține sindicate curajoase o să vezi azi la întreprinderile private, dar chiar și prin ministere sau în alte servicii de stat.

Ne dorim demontarea stereotipurilor depășite de funcționare sindicală și pășirea pe vectorul modernizării întregii Confederații.

Am vrea să vedem la Congres un tablou clar cu referire la: Sarcinile stringente de promovare a celor mai semnificative interese ale membrilor de sindicat; punctele

noastre tari și părțile vulnerabile din interiorul sindicatelor; riscurile care parvin din exterior, cu care ne confruntăm, dar și oportunitățile pe care ni le oferă mediul social pentru a activa eficient și care trebuie utilizate; și, în final, toate acestea să fie materializate concret într-un Program de activitate al CNSM în două direcții strategice corelate reciproc: Realizarea cu adevărat și pe deplin a misiunii sindicale și transformarea CNSM într-o mișcare sindicală activă, combativă și eficientă!

Relațiile dintre sindicate și Guvernare trebuie să tindă spre dezvoltarea unui parteneriat social echitabil, păstrând independența sindicatelor și respingând conformismul și umilinta. Activitatea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective trebuie să devină terenul care într-adevăr ar armoniza interesele partenerilor sociali, materializându-se în final într-o pace socială durabilă.

În acest scop trebuie să utilizăm toată gama de influență sindicală în raport cu partenerii sociali, pentru a obține o participare rezultativă a CNSM la actul decizional al Guvernului și Parlamentului pe toate temele ce ating interesele salariaților, ale organizațiilor sindicale.

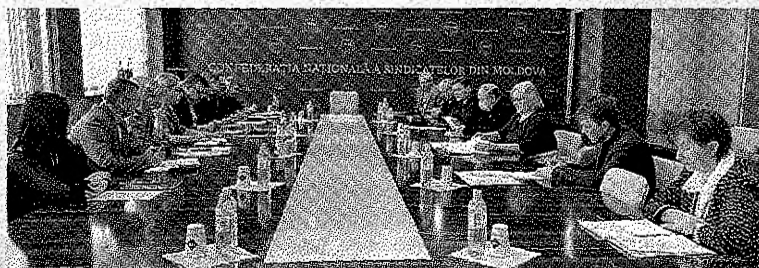
Dacă un astfel de dialog social productiv nu are loc, iar sindicatele sunt ignorate de structurile statale la examinarea chestiunilor care afectează interesele membrilor de sindicat, noi trebuie să reacționăm prompt și curajos. În cazul dat, sunt îndreptățite toate mijloacele legale: manifestații de protest, apeluri în instanțele de judecată, implicarea OIM etc.

Totuși, pentru a fi înțeles corect, reiterez: noi pledăm în primul rând pentru înțelegere, pace socială, soluționarea tuturor problemelor pe cale amiabilă. Prin negocieri productive și consultări! Și în acest sens, parcă lucrurile încep să se miște încet, încet. Să ne consolidăm deci forțele și să ne manifestăm ca parteneri sociali destoinici, iar în acest parteneriat să predomină respectul reciproc.

Ședință

Comitetul Executiv al SINDASP a examinat chestiuni importante

Membrii Comitetului Executiv al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova (SINDASP) s-au întrunit, recent, într-o ședință, în care au examinat mai multe chestiuni ce țin de activitatea sindicală.

La ședință au fost prezenți Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Mihail Hincu, Petru Chiriac și Sergiu Sainciuc, vicepreședinți ai CNSM, se arată într-un comunicat al Federației.

Conform ordinii de zi, au fost examinate următoarele chestiuni: Cu privire la raportul statistic vizând efectivul sindical al Federației

pentru anul 2021; Situația privind contractele colective de muncă în asociațiile sindicale; Cu privire la executarea bugetului sindical al Federației SINDASP pentru anul 2021; Cu privire la modificările componentei Consiliului Federației SINDASP; Cu privire la desemnarea delegaților Federației SINDASP la Congresul IV al Con-

federației Naționale a Sindicatelor din Moldova; Cu privire la desemnarea reprezentanților Federației SINDASP în Consiliul General al CNSM.

Participanții prezenți la ședință au discutat și alte subiecte referitor la activitatea organelor sindicale care urmează a fi realizate în perioada următoare.

Securitatea muncii

Inspectori ai muncii din cadrul CNSM, în vizită la Cahul

Siguranța la locul de muncă, identificarea riscurilor profesionale și evaluarea locurilor de muncă a fost tematica discuției la Direcția asistență socială și protecție a familiei Cahul în timpul unei întrevederi cu Vasile Siloci și Vladimir Gorban, reprezentanți ai Inspectoratului Muncii al Sindicatelor.

Vizita de lucru a inspectorilor muncii a oferit posibilitate de a perfectă pachetul de documente ce va include elaborarea instrucțiunilor și ordinelor la nivel de unitate în domeniul securității și sănătății în muncă, procesele verbale de evaluare a condițiilor nocive de muncă.

Sindicatele au pledat întotdeauna pentru apărarea drepturilor angajaților în ceea ce privește remunerarea și condițiile decente de muncă. De poziția federației sindicale depind, în ultimă instanță, rezultatele obținute în domeniul de activitate. Iar Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice SINDASP s-a remarcat în repetate rânduri prin atitudinea tranșantă în apărarea acestor drepturi.

Cor. VP

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Sprîjin

Mai multe federații sindicale și-au dat mâna pentru a-i ajuta pe refugiați

Liderii Federațiilor Sindicale „Sindenergo”, „Sindicons” și „Sindsilva” au vizitat Stațiunea balneară „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă, unde au avut o întrevedere cu reprezentanții sanatoriului, în cadrul căreia au discutat despre condițiile de cazare și alimentare a refugiaților și despre problemele cu care se confruntă stațiunea în această perioadă.

Victoria Niță, președinta Federației „Sindenergo”, a menționat, în cadrul ședinței din 4 martie curent, cu genericul „Femeile sin-

dicaliste împotriva războiului”, că s-a făcut un apel comun către Federația Internațională BWI; ai cărei membri sunt cele trei centre sindicale național-ramurale, prin care s-a solicitat suport financiar pentru gestionarea crizei refugiaților din Ucraina, apel la care BWI a reacționat prompt.

Victor Talmaci, președintele Federației „Sindicons”, a adus la cunoștință decizia comună a federațiilor sindicale „Sindenergo”, „Sindicons” și „Sindsilva” din 22 martie curent de a transfera resursele financiare parvenite de la Internaționala BWI anume

Stațiunii balneare „Bucuria-Sind”. Administrația Stațiunii balneare „Bucuria-Sind” a mulțumit federațiilor sindicale pentru ajutorul oferit, menționând că această contribuție va permite acoperirea necesităților stringente de asistență pentru cei 150 de refugiați, cazați în prezent în această instituție.

„Astăzi, atât sindicatele din Republica Moldova, cât și cele internaționale, își manifestă solidaritatea cu poporul Ucrainei și mesajul tuturor membrilor de sindicat este „Stop războiului!”, a declarat la final președintele Federației „Sindsilva”, Fiodor Botnari.

Solidaritate fără frontiere

Continuă acordarea de ajutoare umanitare refugiaților cazați la sanatoriile CNSM

Luni, 21 martie curent, la rugămintea administrației Sanatoriului „Bucuria-Sind”, Aghasi Mammadli, coordonatorul regional al Organizației Internaționale „Blue Crescent”, a organizat al doilea lot de ajutoare pentru refugiații din Ucraina, constând în produse alimentare: carne, pește congelat, conserve etc.

S-au procurat și lămâi, dat fiind faptul că în sanatoriu sunt cazate mai multe femei gravide, care au nevoie de vitamine. Se va ține cont de această situație pentru asigurarea acestor femei și a copiilor cu mai multe vitamine.

De asemenea, grație coordonatorului regional Aghasi Mammadli, a fost acordat un suport financiar la procurarea unor produse precum biscuiți, ceai, apă potabilă, etc. pentru refugiații cazați la Sanatoriul „Nufărul Alb” din Cahul. Administrației Sanatoriului „Nufărul Alb” i s-a solicitat să prezinte

lista produselor necesare pentru a fi procurate de către organizația „Blue Crescent”.

Menționăm cu plăcere că, la rugămintea sindicatului nostru, au venit cu un suport considerabil pentru refugiații care au fugit din calea războiului și bunii noștri prieteni din Organizația nonguvernamentală „Round Table”, care activează în Germania și Austria. Aceștia au donat două loturi de ajutoare, care includ produse de igienă personală, pentru fiecare refugiat, paste făinoase și diferite conserve, alimente, scutece, săpun, dezinfectanți, paturi pliante, plăpumi, lenjerie de pat, prosoape etc.

Un lot de ajutoare a fost acordat și Sanatoriului „Nufărul Alb”, unde sunt cazați circa 50 de refugiați din Ucraina.

Boris BABICI, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole

Nemulțumire

Pedagogii din zona de sud cer să fie înlăturate inechitățile în educație

Recent, a avut loc ședința Biroului Executiv al Consiliului teritorial al sindicatelor din educație (CTSE) din UTA Găgăuzia, în cadrul căreia au fost discutate mai multe chestiuni, printre care și subiectul vizând Legea nr. 175/2019 pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. După intrarea în vigoare a legii respective, educatorii, cadrele didactice din învățământul primar, profesorii din ciclurile gimnaziale și liceale au clasa de salarizare 56, în timp ce mai mulți pedagogi din instituțiile de educație timpurie (IET), gimnaziile, liceele au rămas cu clasa de salarizare 52.

Și anume:

– în educația timpurie: metodist,

conducător muzical, cadru didactic de sprijin, logoped, psiholog și psihopedagog;

– în învățământul primar: cadru didactic de sprijin, asistent didactic, logoped, psiholog, psihopedagog, conducător de cerc;

– în învățământul gimnazial și liceal: psiholog, psihopedagog, cadru didactic de sprijin, conducător de cerc.

De exemplu: un metodist IET, pedagog, care e responsabil de toată activitatea metodologică cu tot personalul didactic, îl instruieste, controlează etc., are clasa de salarizare 52, cu patru (!) clase mai jos decât un educator în educație timpurie. De ce? Care este logica?

Conducătorul muzical IET cu o

vechime în munca didactică de 28 de ani, studii superioare, gradul didactic unu, are clasa de salarizare 68, în timp ce educatorul IET cu o vechime în munca didactică de 30 de ani, cu studii medii speciale, gradul didactic doi, are clasa de salarizare 67. Diferența e doar o clasă de salarizare pentru studii superioare și gradul didactic unu! Cum poate fi înțeles acest lucru?

Am apelat în repetate rânduri la Federația Sindicală a Educației și Științei, la Ministerul Educației și la Ministerul Finanțelor, dar problema rămâne nerezolvată. Primul lucru pe care îl subliniem este că profesorii nu ar trebui să fie astfel împărțiți în categorii, atunci când se vorbește de salarizare.

Facem un apel către toți membrii de sindicat din învățământ să ne susțină și cerem ca Federația Sindicală a Educației și Științei să persevereze și să mențină această problemă pe ordinea de zi până când

va fi rezolvată, precum și reluarea activității comisiei de negociere dintre sindicate și autorități pentru a identifica o soluție.

Natalia VORNICOVA, președinta CTSE din UTA Găgăuzia

5 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Întrunire

Tinerii sindicaliști vor iniția activități de amploare în 2022

După o pauză îndelungată, cauzată de pandemia de coronavirus, de întruniri și activități organizate în format online, tinerii sindicaliști, membri ai Comisiei de Tineret a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), s-au întrunit recent pentru a discuta Planul de acțiuni al Comisiei de Tineret a CNSM pentru anul 2022 și a trasa obiective de activitate pentru următoarea perioadă.

În deschiderea reuniunii, Igor Zubcu, președintele CNSM, a menționat că, în pofida pandemiei, tinerii sindicaliști au organizat numeroase activități, de importanță pentru întreaga mișcare sindicală, promovând drepturile și interesele tinerilor salariați, membri de sindicat, care lucrează în diverse ramuri ale economiei naționale. Liderul sindical a subliniat că implicarea tinerilor în activitatea sindicală este una primordială și i-a îndemnat pe tineri să fie activi în continuare și să participe la activitățile pe care le preconizează Confederația pentru următoarele luni.

La rândul său, Petru Chiriac, vicepreședinte al CNSM, a accentuat că conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor

Foto: Nicu Bînzari

lor din Moldova își pune mari speranțe în activitatea Comisiei de Tineret a CNSM și își dorește ca tinerii să vină cu mai multe idei de îmbunătățire a condițiilor de muncă ale tinerilor specialiști, pentru a produce schimbări palpabile în colectivele de muncă. Chiriac a specificat că Planul Comisiei este unul ambițios, reușit, și i-a sfătuit pe tineri să colaboreze, să-și împărtășească experiența, pentru a dezvolta mișcarea sindicală.

Planul de acțiuni al Comisiei de Tineret a CNSM pentru anul 2022 conține mai multe priorități legate de participarea tinerilor sindicaliști la activitățile dedicate Zilei mondiale pentru securitate și sănătate la locul de muncă, Zilei internaționale a solidarității oamenilor muncii, 7 iunie – Ziua sindicalistului.

De asemenea, membrii Comisiei de Tineret a CNSM își propun să organizeze concursul „Sunt tânăr lider de sindicat”,

să participe la mai multe campanii de informare organizate la nivel teritorial, să participe la Săptămâna Națională a Tineretului, să consolideze echipa prin activități de instruire, sportive, și să dezvolte colaborarea cu organizații nonguvernamentale în domeniul politicilor de tineret.

Totodată, tinerii sindicaliști și-au propus să intensifice colaborarea cu Ministerul Educației și Cercetării privind Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2021-2030 „Educația 2030”, să participe la Târgul locurilor de muncă, dezvoltarea politicilor de tineret în cadrul centrelor sindicale național-ramurale, implicare în campanii de solidarizare cu Comisia de Tineret a ITUC.

Comisia de Tineret a CNSM cuprinde tineri sindicaliști, reprezentanți ai fiecărui centru sindical național-ramural, cu vârsta de până la 35 de ani, aleși cu mandat pentru o perioadă de doi ani. Comisia contribuie la implementarea politicilor de tineret a CNSM, la consolidarea unității de acțiuni a tinerilor sindicaliști în vederea protejării drepturilor și intereselor tinerilor membri de sindicat; elaborarea și înaintarea propunerilor pentru îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ în domeniul tineretului.

sindicat.md

Colaborare internațională

Situația din Ucraina, discutată la o ședință a Comitetului de Femei PERC

Comitetul de Femei al Consiliului Regional Pan-European (PERC) este solidar cu femeile, cu toți cetățenii din Ucraina, țară care se află acum în război. Zeci de mii de familii din țara vecină au fost nevoite să-și lase casele, unele din ele deja distruse de obuze, și să se refugieze în alte țări, între care și Republica Moldova. Discuții la acest subiect au avut loc în una din zilele trecute, în cadrul ședinței Comitetului de Femei PERC.

Liuba Rotaru, președinta Comisiei de Femei a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și reprezentantă a CNSM în Comitetul de Femei PERC, ne-a spus că, în mare parte, la ședință s-a discutat anume despre acest subiect, dar și despre planul de activitate al PERC în următoarea perioadă. În cadrul discursului ținut la reuniune, Liuba Rotaru a menționat măsurile pe care le-au luat sindicatele, în special, privind ajutorarea refugiaților ucraineni.

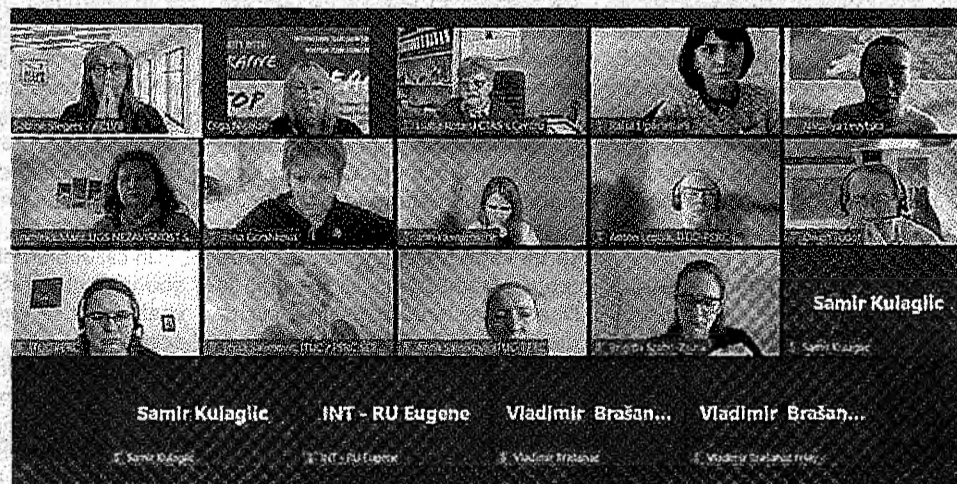
„Indiferent de măsurile pe care le iau politicienii, noi, sindicaliștii, trebuie să dăm dovadă de solidaritate și unitate în acest sens. Le-am vorbit colegilor din PERC despre acțiunile și îndemnul Comitetului Confederal, care a chemat sindicatele de ramură să acorde sprijin prin acțiuni concrete, ceea ce s-a și întâmplat ulterior. Au fost deschise ușile tuturor celor trei sanatorii pentru a adăposti refugiați din

Ucraina. În discursurile lor, colegii sindicaliști din Ucraina ne-au mulțumit mult pentru ajutorul pe care l-am acordat conaționalilor lor. Ne-am implicat să ajutăm nu doar la nivel central, dar și în particular. Avem mulți colegi care au adăpostit în casele lor refugiații, i-au transportat de la vamă spre oraș, spre alte localități. Nu mai pomenesc aici de sprijinul informațional, de consultanța pe care le-o oferim refugiaților ucraineni”, ne-a spus Liuba Rotaru.

Mulțumiri aparte pentru ajutorul oferit de sindicate refugiaților ucraineni au fost transmise, din partea președintei Comitetului de Femei al PERC, Sabine Slegers, dar și a secretarului executiv al PERC, Anton Leppik. „Colegii de la sindicatele libere din Ucraina ne-au vorbit despre ce se întâmplă acolo, despre acțiunile de solidaritate de care au dat dovadă sindicatele din toată lumea, fapt pentru care ne-au mulțumit mult. De asemenea, au fost remarcate și acțiunile de solidaritate pentru Ucraina, care au avut loc la Bruxelles chiar zilele trecute”, ne-a mai mărturisit Liuba Rotaru.

Declarația PERC

În context, s-a pomenit și despre Declarația Comitetului Femeilor din cadrul PERC privind invadarea Ucrainei de către Rusia. Comitetul de Femei a condamnat ferm agresiunea militară împotriva Ucrainei

lansată de către Rusia și a solicitat încetarea atacurilor, instaurarea păcii, a dialogului și a justiției. „Este deosebit de important să se asigure un răspuns pentru dimensiunea de gen la invadarea Ucrainei, țară victimă care respectă drepturile fundamentale ale femeilor și copiilor. Comitetul de Femei PERC solicită statelor membre ale Uniunii Europene și țărilor vecine să ofere sprijin financiar și logistic pentru a răspunde nevoilor femeilor și fetelor refugiate în toată diversitatea lor, de exemplu, pentru a asigura o cazare adecvată, acces la asistență medicală, acces la îngrijirea copilului, la servicii specializate. De asemenea, include îngrijirea psiho-socială sensibile pe criteriul de gen și, cel puțin, a consilierii juridice; stabilirea unor coridoare umanitare care să

permită refugiaților să părăsească țara în condiții de siguranță și stabilirea unor planuri de primire și de transfer în cadrul UE”, se menționează în declarație.

În cadrul ședinței a fost prezentat și planul de acțiuni al Comitetului de Femei PERC pentru anul 2022, s-a discutat pe marginea acestuia și s-au trasat sarcinile pentru viitor. Acestea se referă la lobby pentru ratificarea Convenției OIM 190 privind violența bazată pe gen; investiții și crearea de locuri de muncă în economia îngrijirii; migrația Est-Vest a lucrătorilor de îngrijire, scăderea diferențelor de remunerare între femei și bărbați și înlăturarea decalajului dintre pensile acestora în regiunea PERC, precum și alte obiective.

Galina MUNTEANU

» CONSULTAȚII

6

Foto: Nicu Bînzari

Economistul

Compensații pentru călătoria cu transportul public urban și suburban

Ce înseamnă compensație pentru transport și cine are dreptul la astfel de compensații? Care este modalitatea, procedura pentru a beneficia de aceasta?

Veronica Șoimu, Bubuieci

Ana MOLDOVANU,
consultant superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

Conform Regulamentului privind modul de stabilire și acordare a compensațiilor unor categorii de persoane pentru călătoria cu transportul public urban și suburban din municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal nr. 8/10 din 22 noiembrie 2018, compensația pentru călătoria în transportul public urban și suburban este o plată lunară în bani ce se achită unor categorii de persoane pentru călătoria în transportul urban și suburban din municipiul Chișinău.

Compensația pentru călătoria cu transportul public urban și suburban se acordă următoarelor categorii de persoane:

- 1) Persoane în etate, beneficiari de pensie pentru limită de vârstă în temeiul Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii;
- 2) Persoanele cu dizabilități medii, beneficiari de pensie de dizabilitate, în temeiul Legii nr. 156/1998;
- 3) Beneficiarii de pensii de urmaș, în temeiul Legii nr. 156/1998;
- 4) Persoanele cu dizabilități medii, beneficiari de pensie ai instituțiilor de forță, în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993;
- 5) Beneficiarii de pensii în cazul pierderii întreținătorului ai instituțiilor de forță (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național

Anticorupție, Serviciul de Protecție și Pază de Stat), în temeiul Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993.

Dreptul la compensație se stabilește pentru persoanele specificate cu domiciliul legal în municipiul Chișinău, al cărui cuantum al pensiei/venitului lunar nu depășește 3000 de lei.

La calcularea venitului lunar al solicitantului se va lua în calcul suma mijloacelor obținute sub formă bănească din următoarele tipuri de prestații sociale: pensii, alocații, suport financiar de stat, venituri provenite din salarizare, din activitatea de antreprenariat.

Compensația pentru călătoria cu transportul public urban și suburban din mun. Chișinău este stabilită în mărime de 70 de lei și se acordă în baza cererii depuse de către solicitant sau de către reprezentantul legal al acestuia la Direcția asistență socială de sector de la locul de trai legal al solicitantului.

Împreună cu cererea se prezintă următoarele acte:

- Actul de identitate;
- legitimația de pensionar cu indicarea mărimii pensiei curente;
- certificatul de încadrare în grad mediu de dizabilitate, eliberat de Consiliul Național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă;
- certificatul (patentei, licenței) care confirmă realizarea activității de antreprenariat;
- extrasul din contul personal de asigurări sociale, eliberat de Casa teritorială de asigurări sociale;
- alte acte, după caz.

Documentele specificate se prezintă în copie și în original, cu excepția contului personal de asigurări sociale eliberat de Casa teritorială de asigurări sociale, care se prezintă în original.

În cazul în care nu au fost prezentate toate actele confirmative necesare, cererea nu se acceptă.

În cazul apariției dreptului la compensație, acesta se stabilește din luna depunerii cererii.

Beneficiarul care se încadrează în două categorii cu drept de compensație, în baza cererii depuse, primește o singură compensație, la alegerea sa.

Compensația poate fi ridicată atât de către beneficiar, cât și de către reprezentantul legal al acestuia, în baza procurii. Beneficiarii de compensații, în baza cererii depuse la centrele de poștă ale Î.S. „Poșta Moldovei”, pot solicita transferarea compensației în cardul bancar.

Beneficiarii de pensii și persoanele cu dizabilități, specificate în cele cinci grupe de mai sus, cu domiciliul legal în municipiul Chișinău, a căror pensie/venit lunar este mai mare de 3000 de lei, vor călători în bază de abonament social lunar, procurat de la Î.M. „Regia Transport Electric”, la prezentarea legitimației de pensionar și a actului de identitate.

În cazul pierderii sau deteriorării abonamentului din vina titularului, cheltuielile se vor pune pe seama acestuia.

În cazul furtului abonamentului (documentat prin act emis de organul de poliție), cheltuielile se vor pune pe seama Î.M. „Regia Transport Electric” și „Parcul Urban de Autobuze”.

Plata compensației se suspendă începând cu luna următoare, în cazurile în care:

- beneficiarul/reprezentantul legal solicită în scris încetarea plății;
- beneficiarul își schimbă locul de trai în altă localitate;
- beneficiarul se află la întreținerea deplină a statului;
- beneficiarul a decedat sau a fost declarat ca persoană dispărută;
- termenul certificatului de încadrare în grad de dizabilitate a expirat;
- beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile de stabilire a compensației.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Demisia și indemnizația de concediu plătită în avans

La întoarcerea mea din concediu anual, din cauza apariției unor circumstanțe, urmează să depun cerere de demisie. Vă rog să-mi spuneți dacă angajatorul are dreptul, pe motivul demisionării, să-mi rețină din salariu indemnizația de concediu și ajutorul material plătite la concediu folosit în avans?

Dumitru Mălai, Rezina

Reținerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de Codul muncii și de alte acte normative.

În cazul în care concediu anual a fost acordat înainte de expirarea duratei respective a timpului lucrat efectiv, adică în avans, și la revenirea din concediu contractul individual de muncă se desface, reținerile din salariu se pot face numai în situațiile prevăzute de art. 148 din Codul muncii.

Astfel, potrivit alin. (4) al acestui articol 148 din Codul muncii, în caz de eliberare a salariatului din serviciu înainte de expirarea anului de muncă în contul căruia el a folosit deja concediul, angajatorul îi poate (dar nu este obligat) reține din salariu suma achitată pentru zilele fără acoperire ale concediului. Însă reținerea pentru aceste zile nu se face dacă salariatul și-a încetat sau suspendat activitatea în temeiurile indicate în Codul muncii la art. 76 lit. e), art. 78 alin. (1) lit. d), art. 82 lit. a) și i), art. 86 alin. (1) lit. b) - e) și u), în caz de pensionare sau înmatriculare la o instituție de învățământ conform art. 85 alin. (2), precum și în alte cazuri prevăzute de contractul colectiv sau cel individual de muncă ori prin acordul scris al părților.

” Reținerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de Codul muncii

Astfel, reținerea pentru aceste zile de concediu nu se face, dacă salariatul și-a încetat sau suspendat contractul individual de muncă în baza temeiurilor concrete indicate în Codul muncii și anume: art. 76 lit. e) încorporarea în serviciul militar sau în serviciul civil; art. 78 alin. (1) lit. d) ocupare a unei funcții electivă în organele publice, în organele sindicale sau în cele patronale; art. 82 lit. a) deces al salariatului, declarare a acestuia decedat sau dispărut fără urmă prin hotărâre a instanței de judecată; art. 82 lit. i) atingere a vârstei de 65 de ani de către conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat; art. 85 alin. (2) pensionarea sau înmatricularea într-o instituție de învățământ; art. 86 alin. (1) lit. b) lichidarea unității; art. 86 alin. (1) lit. c) reducerea numărului sau a statelor de personal; art. 86 alin. (1) lit. d) constatarea faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate din cauza stării de sănătate; art. 86 alin. (1) lit. e) constatarea faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate ca urmare a calificării insuficiente; art. 86 alin. (1) lit. u) transferarea salariatului la o altă unitate, precum și în alte cazuri prevăzute de contractul colectiv sau cel individual de muncă ori prin acordul scris al părților.

În ceea ce privește ajutorul material adăugat la indemnizația de concediu anual, menționăm următoarele. Angajatorul, potrivit art. 165 prim din Codul muncii, este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și în condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă, de alt act normativ la nivel de unitate și/sau de actele normative în vigoare.

Prin urmare, dreptul de a acorda salariaților ajutor material aparține angajatorului, însă cu condiția că acesta (ajutorul material) să fie acordat doar în modul și în condițiile (inclusiv în cazul eliberării din serviciu) stabilite sau prevăzute de contractul colectiv de muncă, de alt act normativ la nivel de unitate și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza cererii lui scrise, în orice timp al anului, nu numai la concediu anual de odihnă.

Modernizare

Program național de dezvoltare locală „Satul European”

Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, anunță lansarea Programului național de dezvoltare locală „Satul European”, prin care vor fi sprijinite proiectele de infrastructură pentru localități, transmite Serviciul de presă al instituției prezidențiale.

Șefa statului menționează că primăriile pot depune propuneri de proiecte pentru construcția sau modernizarea sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare, pentru renovarea grădinițelor, a școlilor, caselor de cultură și a altor obiective de infrastructură locală. De asemenea, pot fi înaintate propuneri pentru dezvoltarea afacerilor locale și de eficiență energetică și pot fi obținute resurse pentru cofinanțarea proiectelor realizate din fonduri externe.

Programul va funcționa în baza unui concurs deschis și transparent, iar propunerile de proiecte vor fi evaluate după merit. Implicarea comunității e foarte importantă atât la etapa elaborării proiectelor, cât și la implementarea lor. „Îndemnăm cetățenii să participe la procesul de pregătire a propunerilor, să urmărească atent realizarea lucrărilor și să se asigure că banii alocați pentru proiecte sunt folosiți cu grijă, în beneficiul comunității”, a spus

Maia Sandu în mesajul video adresat.

În acest an, bugetul programului de proiecte pentru dezvoltarea locală este de 470 de milioane de lei. Alte 300 de milioane de lei din cadrul Programului au fost alocate proiectelor de dezvoltare regională. „Discutăm cu partenerii externi despre suplimentarea bugetului programului din fondurile lor”, a menționat șefa statului. Potrivit președintei, chiar de la vară, mai multe localități vor implementa proiecte ce vor schimba în bine viața oamenilor, fiind vorba de pași concreți pe care îi fac autoritățile pentru modernizarea

comunităților după standarde europene.

„În Satul European, oamenii trăiesc bine. Ei au apă la robinet, sistem de canalizare și de gestionare a deșeurilor, au drumuri bune și iluminat stradal. Ei au acces la servicii medicale de calitate, au grijă de mediu și pot găsi un loc de muncă sau dezvolta o afacere în localitatea sau regiunea lor. O Moldova europeană înseamnă o țară cu sate și orașe europene, unde lucrurile funcționează, iar oamenii trăiesc în bunăstare și pace”, mai precizează șefa statului în adresa sa.

Veste bună

Guvernul va repartiza peste 207 mln. lei pentru premiul anual pe 2021

Membrii Cabinetului de miniștri au aprobat repartizarea din bugetul de stat a mijloacelor financiare în valoare de 207.754.200 lei pentru acordarea premiului anual. Premiul va fi acordat pentru rezultatele activității în anul 2021 și va fi repartizat personalului din unitățile bugetare. Decizia a fost aprobată în cadrul ședinței Guvernului se arată într-un comunicat al Ministerului Finanțelor.

Potrivit documentului, pentru autoritățile publice centrale vor fi redistribuite mijloace financiare în valoare de 93.273.700 de lei, iar către bugetele locale vor fi efectuate transferuri de 114.480.500 de lei. Mijloacele financiare urmează să fie alocate sub formă de transferuri cu destinație specială.

Proiectul a fost elaborat în conformitate cu prevederile art.3, lit. f) din Legea bugetului de stat pentru anul 2022 nr. 205/2021, care autorizează Guvernul să repartizeze autorităților publice centrale și locale alocații în vederea asigurării prevederilor cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar, inclusiv pentru acordarea premiului anual pentru rezultatele activității în anul 2021. În acest sens, în bugetul de stat pentru anul curent au fost aprobate alocații în valoare de 592 de milioane de lei.

Studiu

Rata achitării salariilor în plic, în scădere în economia R. Moldova

În ultimii patru ani, în Republica Moldova a crescut cu circa 10% numărul celor care sunt remunerați oficial. Dacă, în iulie 2018, aproape 79% dintre moldoveni declarau că tot salariul pe care îl primesc lunar este oficial, în luna februarie anul curent procentul acestora a ajuns la 88%.

Sunt datele unei cercetări omnibus, realizată de către CBS Research în perioada 10-22 februarie, pe un eșantion de 1276 de persoane, la care a participat și Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”.

Potrivit expertului în politici economice la IDIS „Viitorul”, Veaceslav Ioniță, doar 34,2% dintre moldoveni au spus că au un loc de muncă stabil și sunt remunerați lunar. Dintre moldovenii de 30-44 de ani, doar jumătate au un loc de muncă stabil și cu remunerare. Dintre cei cu vârsta cuprinsă între 45 și 59 de ani, doar 44,7% muncesc regulat și primesc un salariu oficial. Tinerii de la 18 la 29 de ani muncesc oficial în proporție de 31%, iar persoanele trecute de 60 de ani - 10,9%.

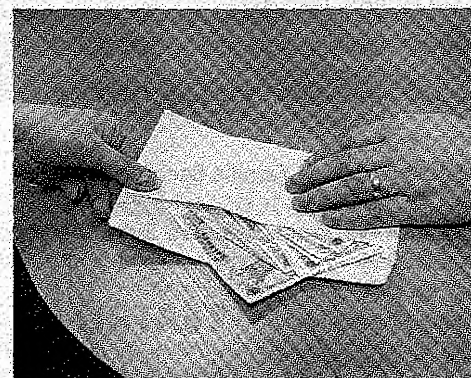
În opinia economistului, pentru prima dată IDIS „Viitorul” a realizat un asemenea sondaj în anul 2018. Dacă, în acel an, 78,7% dintre moldoveni primeau tot salariul oficial, în februarie 2022, acest procent a crescut până la 88% - circa 610 mii de persoane. Dacă, în iulie 2018, 5,8% dintre moldoveni primeau salariile parțial în plic, parțial oficial, în februarie anul curent procentul acestora este de 5,7%, circa 38 de mii de persoane. În iulie 2018, 15,5% dintre moldoveni declarau că primesc salariile în plic, în luna februarie 2022 procentul acestora a fost de 6,3% - circa 47 de mii de salariați.

Măsurile care au adus rezultate

„Odată ce statul a redus povara fiscală, a devenit mai sever în tot ceea ce înseamnă achitarea salariului în plic, au fost introduse mai multe modalități de verificare, inclusiv fiind aplicate amenzi, vedem că numărul celor care muncesc la negru a scăzut de două ori. În ultimii patru ani, a crescut responsabilitatea agenților economici, a cetățenilor, a cres-

cut influența statului, iar ca rezultat, avem o creștere esențială, vizibilă, a numărului celor care au un salariu oficial”, a afirmat economistul.

În 2022, potrivit analistului economic, fondul de salarizare oficial al țării va fi estimativ de circa 88 de miliarde de lei. Dintre aceștia, 84,5 miliarde de lei vor fi direcționați către cei 610 mii de moldoveni care spun că primesc tot salariul oficial. Circa 3,3 miliarde de lei vor reprezenta salariile celor care primesc mai puțin de jumătate oficial, iar restul neoficial și 0,3 miliarde de lei vor fi salariile moldovenilor care sunt remunerați mai puțin de jumătate neoficial, restul oficial. Salariile care se dau în plic, estimativ, în acest an se vor ridica la opt miliarde de lei. „Din aceste opt miliarde de lei, șase miliarde de lei vor fi acordați moldovenilor care declară că absolut întreaga lor remunerare este în plic. Celelalte două miliarde de lei vor merge către moldovenii care primesc o parte din salariu în plic. Astfel, ratările bugetului de stat sunt estimativ la 3,5 miliarde de lei din cauza salariilor care se plătesc în plic”, a menționat analistul economic.

Veaceslav Ioniță a mai spus că studiile influențează enorm posibilitatea unui cetățean de a-și găsi un loc de muncă, cu remunerare oficială. Dintre cei cu studii superioare, în vârstă aptă de muncă, 56,8% declară că au un loc de muncă plătit integral oficial. La polul opus se află cei cu studii medii incomplete, unde doar 15,4% dintre ei declară că au un loc de muncă integral plătit oficial. Altfel spus, șansa unui moldovean cu studii superioare de a se angaja oficial este de patru ori mai mare decât a celui fără studii.

De menționat faptul că Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a optat mereu pentru scoaterea economiei subterane la suprafață. Se știe că acolo unde sunt organizații sindicale nu există salarii în plic. CNSM organizează permanent propriile campanii de combatere a schemelor ilegale de muncă, inclusiv îndreptate spre promovarea contractelor colective de muncă.

Galina MUNTEANU

Solidaritate

Bibliotecile din țară: vrem să ajutăm refugiații ucraineni

Instituțiile culturale din țară continuă să acționeze cu dăruire și solidaritate cu cetățenii ucraineni refugiați din calea războiului. Urmare a intrării „Bibliotecile în ajutorul refugiaților”, la solicitarea ministrului Culturii, Sergiu Prodan, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a elaborat un plan de acțiuni privind implicarea bibliotecilor în ajutorul refugiaților și a solicitanților de azil.

De menționat că sugestiile în cauză sunt utilizate de toate bibliotecile. Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Culturii, în prezent, bibliotecile din țară oferă acces la Internet și la tehnologiile de informare și comunicare de care dispun. Din cele 1307 biblioteci publice teritoriale, 1126 dețin calculatoare și 1103 sunt conectate la Internet. De asemenea, bibliotecile ajută refugiații și solicitanții de azil, furnizându-le informații, oferindu-le resurse online, acces la tehnologiile de informare și comunicare. Organizează activități recreative pentru copii și părinți, implicând bibliotecarii în diverse activități de caritate, voluntariat, oferind spațiile ca centre de colectare a donațiilor.

Totodată, bibliotecile sunt dispuse să implice refugiați în câmpul muncii sau în activități de voluntariat. În temeiul Dispoziției nr. 4 din 1 martie 2022, emisă de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind angajarea cetățenilor ucraineni în baza unui contract individual de

muncă pe durată determinată, pe perioada stării de urgență, la Biblioteca Națională a fost angajată o bibliotecară refugiată din orașul Nikolaev, Ucraina. Femeia va activa în cadrul secției Catalogare. Clasificare. Până în prezent, la Biblioteca Națională s-au înregistrat 14 utilizatori, persoane refugiate temporar și solicitanți de azil din Ucraina.

„Astăzi bibliotecarii sunt acolo unde este mai mare nevoie de ei

S-au implicat cu dăruire în susținerea refugiaților și bibliotecile „Dimitrie Cantemir” din Ungheni, „Andrei Ciurunga” din Cahul, precum și „Mihai Sadoveanu” din Soroca. Aceste instituții oferă refugiaților ucraineni WiFi și acces liber la Internet, activități pentru copii, consiliere morală, bău-

turi calde etc. Acțiuni de caritate desfășoară și Biblioteca raională Rezina, unde în cadrul mai multor activități au fost dăruite cărți și rechizite.

În același timp, folosind rechizitele adunate în cadrul campaniei „Colorăm copilăria”, timp de două săptămâni, mai mulți bibliotecari de la Biblioteca Națională au vizitat copiii refugiați cazați la Centrul de plasament Ivancea, la școala „Divertis”, precum și la Complexul Sportiv Ghidighici. Și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” susține familiile cu copii refugiați din Ucraina, oferind servicii în spațiile bibliotecii cu programe speciale: „Ora poveștilor”, „Ora să știm” etc.

Merită salutul faptul că astăzi bibliotecarii sunt acolo unde este mai mare nevoie de ei, acționând conform principiului: Suntem aici pentru a ajuta refugiații ucraineni să uite de grozăviile războiului.

Anatol FIȘER

Afiș cultural

CONCERTE

27 martie
Sala cu orgă – „Familia Bach” – 16.00
30 martie
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Mark Oselski – 33” – 18.00

TEATRU

25 martie
„Mihai Eminescu” – „Pomul Vieții” – 18.00
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Banii, banii sau „Borsetka” – 18.30
Teatrul poetic „Alexei Mateevici” – „Treapta a noua” – 18.00
26 martie
„Eugene Ionesco” – „O istorie foarte simplă” – 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Hoțul” – 18.30
„Lucașfărușul” – „Fazanul” – 18.30
Teatrul „A. P. Cehov” – „Pasiunea Maddalenei” – 18.30
Teatrul Geneza Art – „ZACS” – 19.00

27 martie
„Eugene Ionesco” – „Regele Lear” – 17.30
„Lucașfărușul” – „Fazanul” – 18.30
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Bună dimineața, tătucule!” – 18.30
Teatrul poetic „Alexei Mateevici” – „Destin” – 18.00
Teatrul „A. P. Cehov” – „A venit un bărbat la o femeie” – 18.30
Teatrul Geneza Art – „ZACS” – 19.00
Teatrul Fără Nume – „My darling Missis Kronky” – 19.00

Horoscopul săptămânii

BERBEC

Se pare că resimți o stare de nemulțumire și iritare și aveți tendința să vă ieșiți ușor din fire. Faceți apel la stăpânirea de sine și evitați reacțiile exagerate. În relația cu partenerul de viață ar fi bine să ocoliți subiectele delicate. Aveți șanse mari să rezolvați probleme legate de cămin.

TAUR

Este posibil să aveți un spirit critic ieșit din comun și tendința de a exagera. S-ar putea să fiți puțin descurajat de numărul problemelor pe care le aveți de rezolvat. Cu calm și răbdare, aveți toate șansele să realizați tot ce v-ați propus. Nu este un moment prea bun pentru investiții.

GEMENI

În prima parte a perioadei există riscul să vă dezamăgiți un prieten apropiat. Ar fi bine să ascultați sfaturile unei persoane mai în vârstă din familie. Este posibil să primiți o sumă importantă de pe urma unei afaceri și să vă faceți planuri de viitor împreună cu partenerul de viață.

RAC

S-ar putea să fiți neliniștit din cauza unor dificultăți financiare trecătoare. Este posibil ca o rudă apropiată să vă împrumute o sumă importantă sau să vă propună o colaborare de pe urma căreia puteți câștiga bine. Aveți posibilitatea să faceți schimbări, mai ales în relațiile sentimentale.

LEU

Aveți tendința de a fi prea insistent, cu riscul de a deveni chiar săcăitor. Vă pricepeți foarte bine să vă susțineți punctul de vedere, dar asta nu înseamnă că aveți dreptate chiar întotdeauna. Vă sfătuim să fiți calm și prudent, ca să evitați confruntările inutile.

FECIOARĂ

La locul de muncă sau în afaceri aveți tendința să acordați prea multă importanță unor chestiuni mărunte și să tensionați relațiile cu colegii sau partenerii. Dacă priviți lucrurile cu mai multă detașare, cresc șansele de a găsi o rezolvare eficientă.

BALANȚĂ

Se întrevăd câteva drumuri scurte, în care reușiți să îmbinați interesele profesionale cu cele personale. Se pare că resimți o stare de nervozitate accentuată și sunteți tentat să exagerați. Puteți avea succes în afaceri și aveți posibilitatea să faceți schimbările la care vă gândiți de ceva timp.

SCORPION

Este posibil să fiți irascibil și să nu reușiți să vă controlați nervozitatea. Este recomandabil să vă păstrați calmul și să evitați să discutați despre subiecte delicate. Se pare că sunteți hotărât să faceți o schimbare în privința relațiilor sentimentale.

SĂGETĂTOR

Aveți tendința să vă enervați din orice, cu riscul de a vă trezi în situații nepăcute. Vă recomandăm să amânați discuțiile și deciziile importante în afaceri sau la locul de muncă, pentru că șansele de reușită sunt mici. V-ar prinde bine o activitate relaxantă, în compania unui prieten.

CAPRICORN

Vă sfătuim să nu vă ocupați de mai multe lucruri în același timp, pentru că riscați să faceți greșeli cu consecințe pe termen lung. Limitați-vă la activități de rutină și nu refuzați ajutorul colegilor. Cu sprijinul financiar al unei rude, vă puteți îndeplini dorința de a cumpăra un obiect de uz casnic.

VĂRSĂTOR

Un prieten v-ar putea reda buna dispoziție și optimismul propunându-vă o colaborare. Vă recomandăm să finalizați proiectele deja începute și să nu neglijați familia. Vă sfătuim să acordați mai multă atenție familiei. În a doua parte a zilei este posibil să vi se propună participarea într-o afacere.

PEȘTI

În prima parte a săptămânii sunteți predispuși la exagerări. O discuție banală cu un coleg de serviciu ar putea să degeneze într-o ceartă. Pentru a evita conflictele, ar fi bine să fiți mai flexibili. Este recomandat să amânați călătoriile de afaceri și întâlnirile cu prietenii.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Inregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 068571475

Contabil-șef: Svetlana BALAN,
tel.: 069511960

Redactori:
Natalia HADĂRCA,
tel.: 069610372

Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236

Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Fotoreporter:
Nicolae BÎNZARI

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Mihail Hîncu;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Olean;
Tatiana Marian.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com. 261